

פנינים
הרב אברהם מרדכי וינשטוק
פורסם ב"המבשר תורני"

דלית ליה סודר (מו, א)

אפשר לערוך קנין סודר בלילה?

נחלקו גדולי האחרונים אם אפשר לעשות קנין סודר בלילה. הסמ"ע (ה, ז) כתב, שמצא בקובץ ישן נושן שאין קונים בקנין סודר בלילה אלא לאור הנר ולאור הלבנה שיכירו העדים היטב מי הוא הקונה ומי הוא המקנה. הש"ך (שם ד) נחלק עליו וכתב שקנין סודר קונה בלילה, וכן סבר אחד מגדולי דורו של הסמ"ע רבי בנימין מפודהייץ שכתב (שו"ת "משאת בנימין" סימן עח) שמורגל בפיהם של אנשים שאין קנין בלילה ולפיכך נמנעים מלעשות קנין סודר בלילה. אך ודאי שאין ממש בדבריהם ואפילו ראייה אין צריך לזה, שהרי בכל מקום יום ולילה שווים לכל מצות האמורות בתורה, מלבד אותן מצוות שכתוב בהן בפירוש שמצוותן ביום.

בשו"ת "קול אליהו" (המובא בחשוקי חמד) הביא ראייה מסוגייתנו לשיטת הש"ך והמשאת בנימין, שכן הגמרא מעמידה את זה שאינו יכול לקנות מעות בחליפין משום שאין לו סודר, ומקשה הגמרא וכי טרח התנא להשמיענו הלכה באדם ערטילאי. **ואם כדברי הסמ"ע שאין קנין סודר בלילה, אפשר היה להעמיד שמדובר בלילה ולכך אינו יכול לעשות אז קנין חליפין ולא היו צריכים להעמיד שמדובר באדם ערטילאי, ומוכח שיש קנין סודר אף בלילה.**